

MĚSTSKÝ ZPRAVODAJ

DOBŘUŠKA

ČERVENEC 1996

Luština Ladislav

Politický a občanský život v době 1. světové války

"Při manévrech ruka Principova, srbského studenta VIII. tř. gymnaziální sprovedila se světa dne 28. června 1914 dva životy - arciknížete Ferdinanda z Este, následníka trůnu, a jeho choť vévodkyni Hohenbergskou, roz. Chotkovou, když jeli spolu v Sarajevě z radnice do nemocnice navštívit pumou před tím zraněného důstojníka." Tak začíná část farní kroniky, věnovaná letem první světové války.

Sarajevský atentát byl neblahou předzvěstí první světové války. Této události byla i v české společnosti věnována značná pozornost. *"Není pamětníka tak vzrušující události, jaká stala se v Sarajevě před petropavlovským svátkem."* Znepokojení bylo oprávněné.

"Neděle, sv. Anny, dne 26. července 1914 přinesla vyhlášení mobilisace. Velké žluté plakáty vyzývaly vojny osmi armádních sborů, aby se do 24 hodin do svých středisek dostavili, způsobily velký rozruch a překoapení. Lidé vycházející právě v neděli ze druhé mše svaté kupili se kolem plakátů a celí ustrašení a zimou se tetelíce (bylo toho dne velice sychravo). Rokovali o věcech budoucích. Hned pak vojákové chystali si kufry a druhého dne 27. července nastupovali vojenskou službu; toho dne sešlo se v našem městě veliké množství lidu, doprovázejíce, a loučíce se se slzami v očích s odcházejícími vojny. Ulice Opočenská k nádraží byla přeplněna. Při loučení odehrávají se srdcelomné scény mezi manžely, otci rodin i milenci. Cítí tíhu okamžiku, zoufale hledí do budoucnosti a s bolestí volají za odjíždějícími: "Vraťte se šťastně, vraťte se brzo a zdrávi!" Někteří utěšují se slovy: "Do podzimka jsme doma", nevědouce, že litice válečná stane se světovou a trvati bude plné čtyři roky. Dne 28. července 1914 vypovědělo Rakousko-Uhersko válku Srbsku, což četli jsme druhého dne na plakátech "Mým národům". Tento manifest císaře Františka Josefa o vyhlášení války byl v Dobrušce zveřejněn 29.7.

Atmosféra mobilizace i reakce na válku byla tedy podobná jako v jiných oblastech českých zemí. *"Občané Dobrušští žili ve spokojenosti oddávající se radostně práci. Náhle roku 1914 byl klid všeho rakouského obyvatelstva porušen..."* Tak psal o válce F. Pišl. Válka nepříznivě postihla většinu obyvatelstva. Přesto se zdá, že výraznější projevy odporu v prvních letech války v Dobrušce takřka absentují. Samospráva města i jeho občané jsou zahlceni každodenními těžkostmi a změnami. Bylo nutné provádět soupisy zásob, mírnit sociálními dávkami nejhorší dopady války, od 1.1.1917 vařit ve válečné kuchyni atd. Zásahu na tom, že nebylo ještě hůř, měla i místní samospráva, zásobovací výbor i mnozí občané. Obecní zastupitelstvo se také hned na počátku války usneslo na zřízení hlídek. Probíhaly od 21. hodiny večerní do 4. hodiny ranní, střídali

se v nich majitelé domů tří po sobě jdoucích čísel. Díky této ostražitosti se nestala po celou dobu války žádná vážnější krádež ani nebylo nutno hasit větší požár.

Složité válečná doba však vytvářela četné aktuální problémy, jež bylo třeba urychleně řešit. Mezi ně patřilo také nebezpečí nakažlivých nemocí. Dosti bohatá prevence zahrnovala mimo jiné i hojně navštěvovanou přednášku "Jak chránit se před nakažlivými nemocemi", kterou uspořádal obvodní lékař dr. Káš už 23.8.1914 a zopakoval ji ve všech vesnicích svého obvodu. I městská zdravotní komise odstraňovala všemožné zdravotní závady. Později bylo doporučeno ochranné očkování proti neštovicím a choleře. V březnu 1915 dr. Káš zdarma přeočkoval 1500 osob z Dobrušky a velkou pozornost pochopitelně věnoval také školní mládeži.

Ke cti slouží Dobrušským péče o uprchlíky z Haliče i o vojenský lazaret. Podobně také charitativní činnost, byť byla často spojena s prokázáním loajality rakouské monarchii, je jistě věc záslužná. Kromě Červeného kříže působila v Dobrušce také organizace České srdce. "Dne 18. srpna 1918 založen okresní odbor Českého srdce, ježto v Opočně špatně se mu dařilo. Činnost jeho byla blahodárná. Provolání k naší veřejnosti, jež ohlášeno bylo i s kazatelnou, potkalo se s výsledkem, takže mnoho prádla, šatstva, potravin, peněz, zláště chleba zasláno bylo do ústředí do Prahy na záchranu ubohých dětí. Dětský pak odbor, jehož předsedkyní byla pí Albína Máslová, industriální učitelka v Dobrušce a který byl rovněž zde zřízen, snažil se umístiti na našem venkově co nejvíce slabých dětí z Prahy." Předsedou okresního odboru se stal vrchní poštovní Václav Malý a jednatelem místní kaplan Frant. Holan.

I v Dobrušce se však odehrávaly události zcela politického charakteru. "Dne 24. února 1915 zatčeny ve zdejší městě dvě sestry Srbky, zaměstnané v zasílatelském závodě pana Thona; zatčení stalo se na příkaz telegrafický rozkaz z Vídně. Obě sestry dopraveny četnictvem do Opočna a odtud k vojenskému soudu do Josefova, kdež byly vyšetřovány pro závadné výroky, jichž užily v dopise zaslaném přítelkyni do Srbska; dne 22. března dostavil se do Dobrušky auditor vojenského soudu a podrobil výslechu všechny osoby, s nimiž obžalované přicházely ve styk; počátkem července vynesl rozsudek, jímž starší zproštěna obžaloby vrátila se do Dobrušky, mladší pak k 5ti letému těžkému žaláři odsouzena."

Město začalo od roku 1917 zřetelněji vyslovovat svou nespokojenost s hospodářským i politickým vývojem. Začínalo ovšem značně opatrně. 1.6.1917 upsala Dobruška 5.000 K na VI. válečnou půjčku, ale zároveň byl též den Alois Jirásek zvolen čestným občanem Dobrušky za zásluhy, jichž získal svými spisy o městě Dobruška a za "povznesení národního uvědomění". 29.8. téhož roku pak tento známý spisovatel zaslal městské radě děkovný dopis za blahopřání k 66. narozeninám. I mnohá

další fakta, např. z kulturní oblasti, svědčí o úzkém sepětí tohoto spisovatele s Dobruškou.

22.9.1917 přispělo město Dobruška na amnestované politické vězně částkou 50 K. V porovnání s upisovanými půjčkami to byla částka vsutku neveliká, ale přece jen o něčem svědčila.

I záchrana některých obecních zvonků před rekvizicemi v okolí Dobrušky svědčí o postupném narůstání občanského vlasteneckého uvědomění.

28.12. upsala Dobruška na VII. válečnou půjčku 10.000 K, ale zároveň vyslovil městský výbor svůj souhlas s manifestem českých spisovatelů ze 17.5.1917 a publikoval jej v tisku.

Zvláště poslední léta války jsou typická bouřlivými lidovými, zejména dělnickými demonstracemi a stávkami. Také dobušský proletariát se jich účastnil. Nejmarkantněji se odhodlání dělnictva v Dobrušce projevilo 7.3.1918. Na protest proti vývozu potravin a rekvizicím, za všeobecný mír a samostatný stát zastavilo práci všech 200 dělníků stuhárny a všech 150 dělníků tkalcovny Zastavilka. Mnozí dobušští občané se účastnili i akcí mimo Dobrušku, zejména v Novém Městě nad Metují.

S narůstající radikalizací české společnosti se i Dobruška více osmělovala. 10.4.1918 zaslalo městské zastupitelstvo Českému svazu a časopisu Národní politika a Východ protestní rezoluci proti projevu ministra zahraničí br. Czernina, který mimo jiné označil český národ za prodávatele války. V rezoluci je obsažen požadavek: "... Vlastní sebeurčení, svoboda a samostatný život státní." 13.4.1918 se v Obecním domě v Praze konala schůze českých spisovatelů. I Dobruška sem vyslala své delegáty, jimiž byl i zasílatel Josef Petřík (otec stejnojmenného legionáře) a továrník Karel Krauser.

"Vzrušující chvíle, kdy jsme se spisovatelem p. Aloisem Jiráskem přísahali, že setrváme v odhodlání zajistiti naší samostatnost; necht se děje cokoli, vyvolala nám všem, starým i mladým, slzy v očích, byly to slzy nadšení a věrného odhodlání, setrvatí v boji o své staleté právo našeho milého národa." Josef Petřík zaznamenává přítomnost Kramářovu, Švehlovu, Drtinovu, Staňkovu, Klofáčovu, Habrmanovu, Hajnovu a neopomenul si povšimnout ani přítomnost jihoslovanského politika Dr. Korošce. "A to nadšení Pražanů, které nás při východu z obecního domu vítalo. Byly to uchvacující dojmy veliké chvíle, na něž nemožno zapomenouti."

I na Dobrušku měla vliv "Maffie", organizace protirakouského domácího odboje, která od jara 1917 začala prolínat veškerou českou politikou. Ve spojení s "Maffií" byli v Dobrušce továrník Karel Krauser a Josef Vaněk "kteří dostávali z Prahy tajné zprávy o skutečném stavu věcí, které si vyměňovali a posílalo uvědomění občanů." Tato okolnost měla vliv i na "nepravý převrat" 5.10.1918.

Z dosavadního průběhu politického dění v Dobrušce by mohl vzniknout dojem, že ve srovnání s jinými městy nebyl politický a občanský

odpor proti válce a monarchii příliš silný. Do určité míry je to asi pravda, na druhé straně má ovšem Dobruška pozoruhodný a výjimečný primát. Již 5. října 1918 zde totiž byl vyhlášen rozpad Rakousko-Uherska a československá státní samostatnost.

O něm hovoří svědectví zaslátelce Josefa Petříka, vztahující se pravděpodobně k převratu 5. října 1918: *"I na venkově bylo všady nadšení a jmenovitě svorná práce všech tříd obyvatelstva dávala radostnou naději do budoucna; politického roztržštění předválečného jako by vůbec nebylo. Pamatuji kupř., že výrostci strhli z poštovní budovy dvouhlavého rakouského orla a šli jej utopiti na Hradčany v Pulické ulici do mlýnského rybníka. Bylo k večeru a občanstvo se připojilo k tomuto úkonu. Byl jsem tam též stržen na cestě davem a když jsem se ubíral zpět, zavěsil se mně, vyslovenému pokrokáři a antiklerikálovi zleva kaplan Holan a z pravé strany sociální demokrat Karel Nyč, s nimiž oběma před válkou jsem sváděl ideové šarvátky. Takto svorně, zavěšení jako kamarádi, vrátili jsme se do náměstí."*

Dnešní článek z historie Dobrušky, který je věnován válečným událostem let 1914-18, je výběrem z diplomové práce Ladislava Luštiny Dobruška v letech první světové války, kterou autor obhájil na vysoké škole pedagogické v Hradci Králové. Svým obsahem úzce navazuje především na články o osudech českých legionářů, zvláště pak gen. Petříka. V událostech "nepravého převratu" 5.10.1918 připomíná redakce také úlohu tehdejšího poštmistra Václava Malého.

vybral - jf -

Limonádový Joe úspěšný

Při poslední návštěvě koncertu Orchestru Slávy Vorlové v náhodském "Beránku" přiběhla za námi pořadatelka a radostně nám hlásila: "Limonádový Joe se líbí! Obecenstvo bylo nadšeno. Takových divadel by mělo být víc!"

Je známo, že Náchod je kulturní metropolí našeho kraje. "Na prknech" Beránku vystupovali naši nejlepší umělci-Eduard Haken, Marie Tauberová, Josef Suk, Ivan Moravec, Česká filharmonie s Václavem Neumanem a jiní a jiní - nemohu všechny jmenovat. Jestliže tedy v tomto divadle dobrušští ochotníci uspěli a byli pozváni ještě k dalším dvěma reprízám pro školy, je to pro ně velké vyznamenání.

Tady jsem si uvědomil pozoruhodnou skutečnost: Přestože dobrušský divadelní soubor hraje tuto hru již delší dobu a hrál ji tentokrát i v Náchodě, nepřinesl o tom Městský zpravodaj Dobruška dosud ani řádky. Proto jsem se rozhodl dodatečně napsat několik svých postřehů, ač v době, kdy má tento soubor už celou řadu repríz za sebou.

Divadelní hru Jiřího Brdečky "Limonádový Joe" nastudoval režisér Václav Čáp v letošním roce s dobrušským divadelním souborem. Skupina dobrých herců i zpěváků, kterou dal dohromady tento zkušený a nadaný režisér, pochází z několika míst našeho okresu. Působí v něm nám již známí herci z Opočna, Přepych, ale hlavně z Dobrušky. Pokud se pamatujete, tento pilný režisér uvedl již před časem operetu "Na tý louce zelený" s nezapomenutelným hereckým výkonem Vladislava Balcara v roli hajného Štětívce, dále operetu "Mamselle Nitouche" a rozvernou divadelní hru "Zvonokosy". Vraťme se však opět k poslední hře této řady, "Limonádový Joe", která paroduje cosi jako divoký západ, pochopitelně s nevyhnutelnou dávkou palby z pistolí. Je velmi hezky a s šarmem nastudovaná, ve všech rolích vyrovnaná a je také dobře vylepšena dodanými trefnými aktuálními i místními vtipy. (Nepřekonatelný je Václav Hlavsa!) Tuto hru oživují zdařilé sólové pěvecké výstupy Petry Bónové, Věry Štěpánové, Jarmily Hronové, Jana Macháčka a Zdeňka Svědika. Velmi účinné, a dá se říci přímo strhující, jsou jednohlasé pěvecké sbory. Hra je doprovázena decentní, ale přesně rytmickou hudbou v provedení Josefa Kovaříčka ml. Všechny nezpívané role jsou nastudovány naprosto dokonale, takže celé představení působí téměř profesionálním dojmem. Zmíněné již jednohlasé sbory strhují diváky často ke skandovanému potlesku. Lze tedy říci, že divadelní hra "Limonádový Joe" je velmi zdařilá a myslím, i všude, kde je hrána, i úspěšná.

Nyní už mi nezbyvá nic, než si jen přát, aby nám ji alespoň ještě jednou naši oblíbení herci zahráli, a to třeba ve Valském údolí.

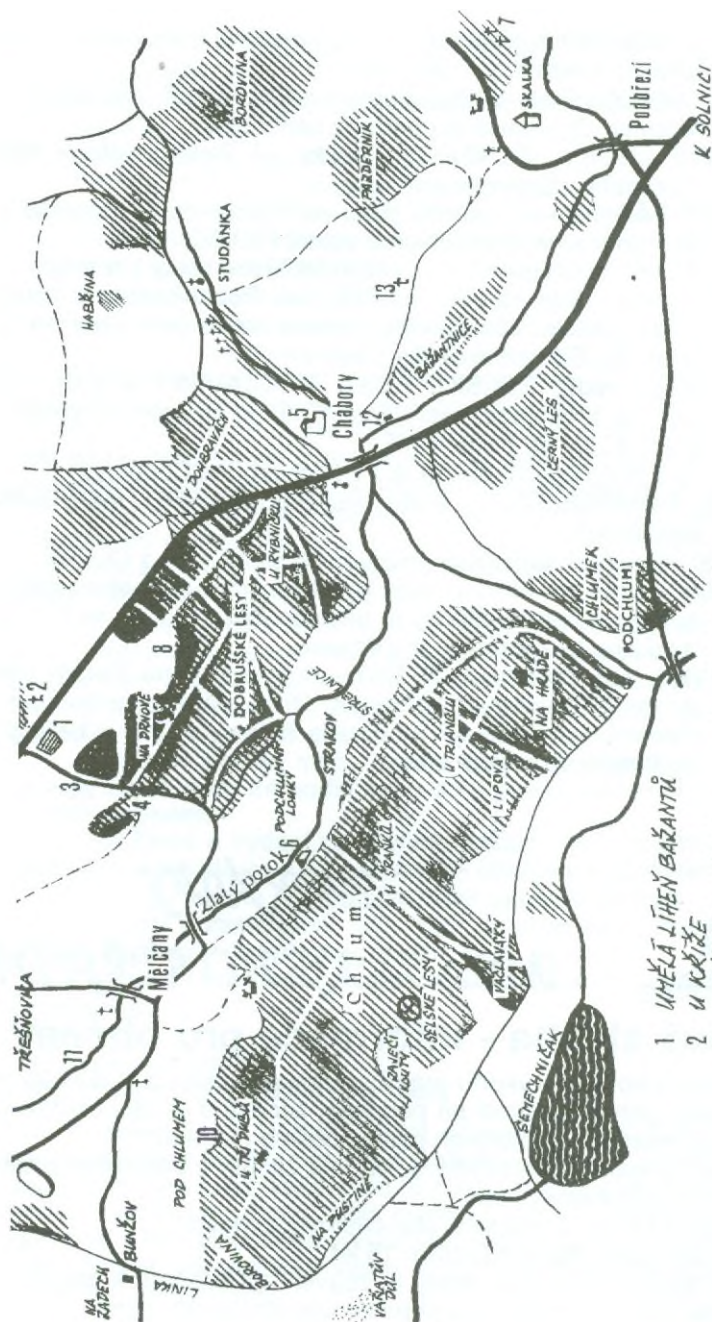
- e

Pomístní názvy na území Dobrušky

(pokračování)

Chlum a Dobrušské lesy

- U KŘÍŽE** - je křížek na okraji lesíka u silnice k Cháborám, proti umělé líhni bažantů.
- U KAJETÁNA** - kraj lesa na Drnově směrem k Dobrušce. Zde zbudovali před léty myslivci umělou noru a srub k občerstvení i k posezení s vkusnou parkovou úpravou.
- DRŇÁK (SUCHÁNEK)** - na místě dřívějších menších rybníčků a v letech 1941-45 vojenského i fotbalového hřiště Svazem rybářů upravený rybník s nasazením kaprů. Dříve také sloužil ke koupání a opalování, vedl odtud náhon do Dobrušky.
- MRŠNÍK** - lesík proti rybníku Drňáku, svého času SUCHÁNKU, přes cestu do Mělčan. Na jeho okraji se dříve zakopávaly nebo spalovaly mršiny (uhynulá zvířata včetně koní a hovězíny).
- ŠABATOVKA** - lesík poblíž okraje Drnova, kde se kdysi oběsil dobrušský občan.
- U RYBNÍČKU** - lesní prostor s mokřinou v jižní části Dobrušského lesa.
- V DOUBRAVÁCH** - část Dobrušského lesa od silnice 1/14 směrem k Domašínu.
- HABŘINY** - samostatný lesík nad Studánkou poblíž rozcestí na Domašín
- POD HRADEM** - pod zbytky hradu v Cháborách je vybudován a udržován dětský AREÁL ZDRAVÍ.
- BAŽANTNICE** - lesíky z Chábor k Podbřezí nad širokým údolíčkem. Na jeho protější straně teče Zlatý potok kolem bývalého BUCKÉHO MLÝNA.
- STUDÁNKA dříve BĚLEČ** - osada s kapličkou, křížovou cestou a léčivou studánkou.
- BUNŽOV** - stavení na konci Mělčan pod začátkem Chlumu.
- LINKA** - cesta z Bunžova na Chlum a jeho vrchol
- NA ZADECH** - polnosti od Bunžova směrem k silnici do Opočna
- NA PUSTINĚ** - okraj části Chlumu směrem k Broumaru lemovaný cestou, z níž se odbočovalo ke koupání na Semečnickáku
- VAŇATŮV DŮL** - údolí od Pustiny směrem k Broumaru, kdysi mrchoviště. Postupně bylo zavezeno pevnými odpady z Dobrušky a okolí, nyní se rekultivuje.
- BOROVINA** - okraj Chlumu na jeho začátku nad Bunžovem.
- U TŘÍ DUBŮ** - dnes již suché duby u hřebenovky v první čtvrtině Chlumu. Byl na nich obrázek na paměť Jeronýma Mansfelda (1842 - 1871).
- POD CHLUMEM** - louky svažující se k Mělčanům mezi středem Mělčan a Bunžovem.

1 UMĚLÁ LÍHEŇ BAŽANTŮ

- 2 U KŘÍŽE
- 3 PRŮKAT / SUCHÁNEK
- 4 MRŠNÍK
- 5 POD HRADEM
- 6 PŘÍHEŠTSKÝ TÁBOR
- 7 ŘÍPOTSKÝ HRBITOV

- 8 U KAVETÁNA
- 9 ŠABATOVKA
- 10 ŠTŘECHA
- 11 ŽMETOVKA-HANDABARA-STĚNY
- 12 BUČKÝ MLÝN
- 13 ŠPANĚLSKÝ KŘÍŽ

12 BUČKÝ MLÝN
13 ŠPANĚLSKÝ KŘÍŽ

STŘECHA - prudký sráz z hřebenu Chlumu směřující k Mělčanům, dříve užívaný k lyžařským sjezdům

U ŠRAŇKŮ - bývalé závory u hřebenovky na Chlumu při lesní cestě od hájovny. Otevíral je dle potřeby sám hajný.

PODCHLUMNÍ LOUKY, STRAKOV - louky při Zlatém potoce mezi Chludem a Dobruškými lesy.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR - letní dětský tábor na louce u Zlatého potoka za Mělčanami na úpatí Chlumu zvané PETROVKA

U TRIANGLU - vrchol Chlumu před vyústěním hřebenovky k hradišti.

NA HRADE - místo, kde stávalo hradiště nad Podchlumím. V kotlině srázu protéká část Zlatého potoka uměle vyhloubeným korytem do Semečnického rybníka.

ZAJEČÍ KOUTY, vedle SELSKÉ LESY, VÁCLAVSKÝ a LIPOVÁ - jsou na kraji jihozápadní části Chlumu směrem k rybníku a podle cesty do Podchlumí.

CHLUMEK - les proti hradišti při cestě z Podchlumí na Chábory.

POHANSKÉ POHŘEBIŠTĚ - místo zašlého lužického mohylového pohřebiště

ČERNÝ LES - jižní část samostatného lesa při silnici 1/14 z Chábor.

TŘEŠŇOVKA - stráň na Mělčanském kopci směrem k Zlatému potoku byla vysázena třešňovými alejemi. Zde se dříve sáňkovalo, nyní jsou tu zahrádkářské kolonie.

TŘÍMETROVKA, HAJDABARA, STĚNY - známé tůně na Zlatém potoce od Zastavilky k Mělčanům. Dříve sloužily ke koupání a plavání, v potoce se proháněla hejna pstruhů a bělic a z podbřehů se chytali raci.

R.J. - ba

ZPRÁVY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Pasová služba - informace pro občany

V rámci přiblížení výkonu státní správy občanům a z důvodu vyloučení zbytečných komplikací při podávání žádostí o vydání cestovního pasu a výdeji hotových cestovních pasů uvádíme následující:

Žádost o vydání cestovního dokladu a žádost o provedení změn v cestovním dokladu může podat:

a) občan starší 15 let - budoucí držitel cestovního pasu

b) zákonný zástupce dítěte mladšího 15 let

c) zákonný zástupce občana, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo jehož způsobilost k právním úkonům je omezena.

K žádosti o vydání cestovního dokladu, čitelně a úplně vyplněné, občan předkládá vždy:

- doklad totožnosti, popř. doklad o státním občanství ČR
- 2 fotografie
- kolkovou známku v příslušné hodnotě

Podle okolností občan k žádosti dále předkládá:

- doklad prokazující získání příslušného vysokoškolského titulu
- rozhodnutí soudu o ustanovení opatrovníka
- rodný list dítěte mladšího 15 let
- dříve vydaný cestovní doklad
- doklad o změně nebo doklad potvrzující nový údaj
- požadavek na urychlení vydání cestovního dokladu

Fotografie potřebné k vydání cestovního pasu musí být ostré, netetušované o rozměrech 3,5 x 4,5 cm zobrazující občana ve 3/4 profilu v občanském oděvu bez pokrývky hlavy a brýlí s tmavými skly, s výškou obličejové části od očí k bradě min. 13 mm. Fotografie musí odpovídat skutečné podobě občana, mohou být černobílé nebo barevné.

Rodný list dítěte mladšího 15 let se vyžaduje, má-li být toto dítě zapsáno do cestovního pasu občana žádajícího o vydání cestovního pasu a není zapsáno v jeho dokladu totožnosti, nebo bude-li tomuto dítěti vydán samostatný cestovní doklad.

K žádosti nezletilého občana (žadatele) ve věku od 15 do 18 let o vydání cestovního pasu se předkládá písemný souhlas zákonného zástupce s jeho úředně ověřeným podpisem. Ověření podpisu se nevyžaduje, jestliže zákonný zástupce žadatele vyjádří svůj souhlas a žádost podepíše před orgánem příslušným k vydání cestovního dokladu.

Cestovní doklad může být na výslovný požadavek občana urychleně vydán buď do 24 hodin nebo do 3 pracovních dnů, a to za zvýšený správní poplatek.

Na řízení o vydání cestovního dokladu nebo o provedení změny v cestovním dokladu se vztahují obecné předpisy o správním řízení.

Upozorňujeme občany, že nelze podávat žádosti o vydání cestovního dokladu v zastoupení, tzn. např. manžel za manželku, babička za vnuka, sourozenci navzájem, apod.

Předání vyhotoveného cestovního dokladu občanovi:
Cestovní doklad se vydá:

- žadateli
- zákonnému zástupci
- jiné osobě po předložení plné moci

Cestovní pas lze také vydat rodinnému příslušníkovi žadatele bez předložení plné moci (manžel, manželka, rodiče a zletilé dítě). V tomto případě musí osoba, která přebírá cestovní pas, předložit svůj občanský průkaz obsahující úřední zápis o příbuzenském vztahu k žadateli. V případě, že přebírající osoba vlastní občanský průkaz ČR ve formě ID karty, musí doložit příbuzenský vztah příslušným matričním dokladem (např. rodný list, oddací list).

- Taj. -

Výsledky voleb do Parlamentu ČR v Dobrušce

Okrsek	Zapsáno voličů	Vydáno obálek	Odevzdá- no obálek	Platné hlasy	% účasti	3 ODS	2 ČSSD	10 KDU ČSL	15 KSČM	8 ODA	17 SPR RSC	7 DU	1 SD LSNS	11 DZŽJ	18 LB	5 NEZ	13 ČMUS	12 SDL	11 ČP	Počet vol. stran
Radnice	507	389	389	387	76,73	92	102	45	31	25	50	12	17	9	4	-	-	-	-	10
ZŠ Pulická	718	604	604	603	84,12	151	202	73	44	36	47	22	11	11	3	1	1	1	-	13
ZŠ F.Kupky	525	441	441	440	84	138	79	67	54	26	21	18	10	19	5	1	1	1	-	13
KDMD	466	376	376	375	80,69	111	91	47	40	20	6	26	11	17	5	1	-	-	-	11
MŠ Univ.	969	778	777	773	80,29	221	204	81	64	70	48	31	23	12	16	2	1	-	-	12
Bazén	681	587	587	587	86,2	157	146	54	99	46	29	15	18	11	8	3	1	-	-	12
Muzeum	785	586	584	582	74,65	170	122	72	32	58	60	23	20	11	7	6	1	-	-	12
Chábory	52	49	49	49	94,03	9	22	3	2	-	8	4	-	1	-	-	-	-	-	7
Mělčany	62	51	51	51	83,87	9	12	13	3	4	-	1	-	8	1	-	-	-	-	8
Křovice	233	191	191	191	81,97	36	47	36	4	25	14	18	2	4	2	1	2	-	-	12
Domašín	217	173	173	171	79,72	42	36	48	7	8	11	10	2	1	3	2	1	-	-	12
Pulice	246	187	187	187	76,02	38	51	30	21	13	12	4	6	6	4	1	-	-	1	12
Celkem	5 461	4 412	4 409	4 396	80,79	1 174	1 114	569	401	331	306	184	120	110	58	18	8	2	1	14
město	4 651	3 761	3 758	3 747	80,86	1 040	946	439	364	281	261	147	110	90	48	14	5	2	-	13
vesnice	810	651	651	649	80,37	134	168	130	37	50	45	37	10	20	10	4	3	-	1	13
% hlasů						26,71	25,34	12,94	9,12	7,53	6,96	4,19	2,73	2,5	1,32	0,41	0,18			

Pořadí stran:

1. ODS 26,71%
2. ČSSD 25,34%
3. KDU ČSL 12,94%

1174 hlasů
1114 hlasů
569 hlasů

4. KSČM 9,12% 401 hlasů
5. ODA 7,53% 331 hlasů
6. SPR - RSC 6,96% 306 hlasů

Volby v Dobrušce

Volby do sněmovny Parlamentu ČR v Dobrušce ve dnech 31.5 - 1.6.1996 proběhly ve všech dvanácti volebních okrscích v dobré pohodě, klidu a za solidní účasti voličů. Ve volebních komisích a při zabezpečení volebních dnů pracovalo 84 osob. Všem patří poděkování, neboť díky jejich pečlivé a zodpovědné práci jsme 1.6. ve 21 hodin mohli ukončit činnost ve volebních dnech. Pro zajímavost je možno sdělit, že finanční náklady voleb v Dobrušce činily zhruba 210.000 Kč. Poděkování patří občanům za poměrně vysokou účast. Výsledky uvádíme bez komentáře.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Červenec 1996

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu

91 let	Marek Josef, Dobruška, Opočenská 100	3.7.1905
90 let	Kotyšková Anna, Dobruška, Mělčany 9	25.7.1906
88 let	Chmelařová Marie, Dobruška, Běstvíny 38	9.7.1908
86 let	Lukášková Antonie, Dobruška, 1. máje 744	1.7.1910
	Volhejnová Irena, Dobruška, Čs. armády 772	16.7.1910
	Petrová Marie, Dobruška, Spáleniště 49	22.7.1910
85 let	Heřman Rudolf, Dka, Malá Kostelní 371	10.7.1911
	Felcman Josef, Podbřezí 37	26.7.1911
84 let	Machová Jaroslava, Lhota Netřeba 89	4.7.1912
	Valterová Růžena, Dobruška, Pulice 4	9.7.1912
	Rejzková Libuše, Dobruška, Křovice 29	21.7.1912
	Štěpánová Božena, Dobruška, Křovická 451	30.7.1912
83 let	Špačková Milada, Dobruška, Domašín 5	28.7.1913
82 let	Višková Věra, Dka, Za Univerzitou 866	22.7.1914
81 let	Knapová Marie, Dobruška, Javorová 848	4.7.1915
	Kuchařová Milada, Podbřezí 88	8.7.1915
75 let	Urbanová Věra, Dobruška, Jiráskova 556	10.7.1921
	Kupka Josef, Dobruška, K. Michla 894	28.7.1921
70 let	Pařízková Anna, Dobruška, Belvédér 65	13.7.1926
	Smrčková Marta, Dobruška, Solnická 814	14.7.1926
	Horák Miroslav, Dobruška, Čs. odboje 773	17.7.1926
	Škop Karel, Dobruška, Tyršova 462	26.7.1926
	Obršál Stanislav, Dobruška, Spojovací 916	30.7.1926

Vítáme do života narozené děti

Lukáše Kaňu, Dobruška, Na Poříčí 529	3.5.1996
Patrika Tomi, Dobruška, Za Univerzitou 873	3.5.1996
Luboše Petra, Dobruška, Orlická 981	7.5.1996
Sabinu Štefanidesovou, Dka, Novoměstská 186	8.5.1996
Davida Tobiáše, Dobruška, Orlická 979	13.5.1996
Michala Žigu, Dobruška, Pulice 71	13.5.1996
Annu Petrovou, Dobruška 411	17.5.1996
Patricii Špryňarovou, Dka, Družstevní 994	22.5.1996
Jakuba Šrenka, Dobruška, Jiráskova 555	27.5.1996
Adama Kováče, Dobruška, Na Budíně 855	3.6.1996

Sňatek uzavřeli

Martin Drozdík, Dka, Opočenská 832 - Pavla Kollerová, Kocbeře 40
Martin Hůlka, Laichterova 971 - Jana Černohorská, Dka, Orlická 982

Loučíme se se zemřelými spoluobčany

Vladírem Valterou, Dobruška, Za Univerzitou 872	24. 3.1958
Marií Markovou, Dobruška, Křovická 284	25. 9.1904
Boženou Grulichovou, Dobruška, Šubertovo nám. 46	25. 4.1930
Marií Petrovou, Dobruška, Chábory 6	6.12.1902
Oldřichem Švenkou, Dobruška, Křovice 62	21. 6.1921
Rudolfem Dytřtem, Dobruška, Solnická 781	20.12.1916
Václavem Slámou, Dobruška, 1. máje 725	5.10.1944
Josefem Horákem, Dobruška, Solnická 822	27. 5.1923

O působení PTP v Dobrušce

V roce 1951 do Dobrušky přišel útvar politicky nespolehlivých vojáků beze zbraně, aby zde postavil byty v Mírové ulici pro důstojníky Topografického ústavu. Můžeme tedy říci, že Mírová ulice byla vybudována vojáky PTP.

Zdilo se do tzv. Tencerova rámu. Vynikající člověk, pan Hradecký, nám naměřil rám a my jsme zdili celou stěnu.

Rota PTP sestávala z vojáků pocházejících z rodin tzv. vesnických kulaků, kteří nechtěli vstoupit do JZD, z rodin živnostníků, studentů teologických fakult, osob chycených při ilegálním přechodu hranic a jiných "nepohodlných" lidí. V kasárnách v Dobrušce političtí pracovníci zakazovali vojákům se s námi stýkat. Nakonec nás vystěhovali do dřevěného baráku za kasárna.

V září 1952 jsme po dvouletém dření na stavbách měli jít do civilu, ale přijeli "lampasáci" z Čepičkova ministerstva národní obrany a přečetli

nám, že se vojna prodlužuje na neurčito. Nakonec nás do civilu pustili až po třech letech a dvou měsících.

Touto cestou bych chtěl poděkovat panu Dospělovi, důstojníkovi ze zdejší posádky, který pro nás mnohé udělal a nebál se s námi spolupracovat.

Endt, Pardubice

V červenci si připomínáme:

- 1.7.1960** - v Dobrušce byl zrušen ONV a jeho správní obvod rozdělen mezi okresy Náchod a Rychnov nad Kněžnou
Obec Spáleniště byla sloučena s Domašínem.
- 1.7.1992** - Město získalo zpět svoje lesy Drnov a Doubravu o celkové výměře 120 ha.
Vedle krytého bazénu V Loučkách bylo veřejnosti předáno nové městské koupaliště.
- 3.7.1898** - V Petřkovicích ve Slezku se narodila akad. malířka Věra Jičínská, autorka mnoha obrazů z Dobrušky a okolí, druhá manželka akad. malíře Prokopa Laichtera.
- 4.7.1984** - V Pulicích byla uvedena do provozu čistící stanice odpadních vod.
- 7.7.1866** - Do Dobrušky vtrhli první prusí vojáci.
- 10.7.1782** - V Hradci Králové se narodil Josef Liboslav Ziegler, osvěcený kněz, národní buditel a spisovatel. V letech 1806 - 1809 byl kaplanem v Dobrušce.
- 12.7.1885** - V Dobrušce pod kostelem sv. Václava byla vysvěcena nová budova obecné školy chlapecké.
- 13.7.1926** - Při svém zájezdu do severovýchodních Čech navštívil Dobrušku prezident republiky T.G.Masaryk se svým doprovodem.
- polovina července 1425** - Dobrušským okolím táhli královéhradečtí husité, kteří dobyli a pobořili opočenský hrad.
- 19.7.1931** - V Dobrušce bylo otevřeno vlastivědné muzeum pro Dobrušku a okolí.
- 19.7.1955** - V Křovicích bylo založeno JZD
- 20.7.1874** - V Dobrušce byl založen Sbor dobrovolných hasičů.
- 24.7.1866** - V časných ranních hodinách přepadli ozbrojení vesničané z Křovic a okolí pruský vojenský tábor na louce Špitálky u Dobrušského židovského hřbitova.
- 28.7.1929** - V Dobrušce před Archlebovými sady byl odhalen pomník padlým vojákům v první světové válce, dílo akad. soch. J.V.Duška z Tábora.
- 29.7.1869** - V Dobrušce byla dána do provozu telegrafní stanice.
- 30.7.1976** - V Dobrušce Na Poříčí bylo uvedeno do provozu obilní silo.

- MŠ -

Poděkování

V sobotu dne 25. května jsme měli sraz po 50 letech od ukončení základní školy. Sešlo se nás 47 účastníků z celé republiky.

Při tomto kulatém výročí nás přijal starosta města pan Vladimír Zrzavý a přivítal nás v obřadní síni historické radnice. Seznámil nás s výsledky vykonané práce a programem rozvoje města pro další období.

Chceme touto cestou poděkovat panu starostovi za jeho milé uvítání a přejeeme do dalších let hodně úspěchů pro rozkvět našeho krásného města.

Za účastníky srazu Žabková

Prázdninová nabídka muzea

Městské muzeum v Dobrušce připravilo na letošní prázdniny své stálé expozice s nově upravenou návštěvní dobou.

Rodný domek národního buditele Františka Vladislava Heka - F.L.Věka je otevřen denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin. Od letošního roku je přístupný i dvorek domku s příjemným odpočinkovým posezením. Radnice se stálými expozicemi dějin Dobrušky a dobrušského hrdelního práva a s přístupem na věžní ochoz je přístupná také denně kromě pondělí od 10 do 16 hodin. Nová stálá expozice "Židé v dějinách Dobrušky" v budově muzea na Šubertově náměstí vás zve k návštěvě rovněž denně kromě pondělí od 8 do 17 hodin. V této expozici se nachází i mikve, rituální očištná lázeň, unikátní památka z 18. století. Součástí prohlídky je videofilm o historii Židů v Dobrušce a na Skalce. Navštíví-li vás přátelé ze zahraničí, je pro ně připravena anglická verze videofilmu.

Ve výstavní síni muzea na Šubertově náměstí můžete od července do září zhlédnout zajímavou výstavu "Byla vojna, byla" o válkách v historii našeho města. Výstava bude v prázdninových měsících otevřena denně kromě pondělí od 8 do 17 hodin.

Stálá průvodcovská služba v muzejních expozicích je pro letošní rok rozšířena a otevírací doba upravena tak, aby co možná nejvíce odpovídala návštěvnickému zájmu. Stálá expozice městského muzea v Dobrušce se těší i na vás a vaše hosty.

Výstavy v Městské knihovně - léto 1996

Červenec

Jan KULA

dřevořezby, plastiky, reliéfy - od 2.7. - 30.7.1996

Jan Kula pochází z Levoče, kde se v roce 1956 narodil. Od roku 1978 žije v Čechách, nyní ve Rtyni v Podkrkonoší. Vyučil se strojním zámečníkem a dřevěné plastiky a drobné šperky vyrábí ve svém volném čase.

Se svými pracemi se zúčastnil již mnoha soutěží a vystavoval: 1987 - Ostrava, Hradec Králové, 1988 - Rtyň v Podkrkonoší, 1989 - Opocno, Roztoky u Prahy, 1990 - Česká Třebová, Trenčianské Teplice, 1991 - Jablonné n.Orl., Čáslav, Kolín, 1993 - Žďár nad Sázavou, 1995 - Teplice v Čechách, 1996 - Broumov, Dobruška.

Srpen

Klára POLÁČKOVÁ - Milan HRABAL

Zvěrokruh

knihy veršů M. Hrabala doprovázená kresbami K. Poláčkové

Klára Poláčková, nar. 1972, žijící ve Varnsdorfu, je dcerou chábořského rodáka Josefa Poláčka. Studuje český jazyk a výtvarnou výchovu na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem. Samostatné výstavy měla ve Varnsdorfu, Ústí nad Labem, Liberci a v Dobrušce.

Účastnila se mnoha výstav s jinými umělci - např. v České Lípě, Chrudimi, Hradci Králové, Praze, Mladé Boleslavi, Tachově, Olomouci, Semilech apod. Vystavovala také v zahraničí - Sapporo (Japonsko), Walbrzych (Polsko), Saint Niklas (Belgie), Mierlo (Holandsko), Bratislava (Slovensko).

Ilustrovala sborníky Proměny (1993), Je krásné žít (1995), Zvěrokruh (1996).

Milan Hrabal, nar. 1954, žijící také ve Varnsdorfu, je vedoucím odboru školství a kultury Městského úřadu ve Varnsdorfu. Tvoří od r. 1976, režisuje poetické divadlo Doteky a je redaktorem Hlasu severu.

Vydané sbírky: Sóló větru (1981), Čas pospíchá (1985), Nepřetržitě zítřky (1989), Zrcadlo pro Quijoty (1990), Nepokoje (1994), Kamenná křídla (1995), Zvěrokruh (1996).

Kromě poezie píše i pohádky a povídky pro děti.

M.P.

PANORAMATICKÉ KINO 70 DOBRUŠKA

Pozor na začátky představení

Hraje v červenci 1996

2. úterý jen ve 20 h., 3. středa jen ve 20 h.

ŽOLDÁCI

Premiéra amerického akčního filmu. Nebezpečná mise ve vietnamské džungli. V hl. roli M. Dudikoff. Režie: L. Morneau. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

4. čtvrtek jen ve 20 h., 5. pátek jen ve 20 h.

CHYŤTE HO!

Premiéra amerického filmu. Černá komedie z hollywoodského zákulisí. V hl. rolích: J. Travolta, G. Hackman, R. Russová a Dany DeVito. Režie: B. Sonnenfeld. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

5. pátek jen v 17 h.

JUMANJI

Repríza velmi úspěšného amer. dobrodružného filmu. Chcete si zahrát? Robin Williams v hl. roli fantastické komedie plné bláznivých překvapení. České znění. Režie: J. Johnston. Ml. přístupný. Vstupné jedn. 26,- Kč.

6. sobota v 17 ve 20 a ve 22,15 h., 7. neděle v 17 ve 20 a ve 22,15 h.

KOLJA

Premiéra úžasného českého nového rodinného filmu Zdeňka a Jana Svěrákových. Myslel si, že už nemůže být hůř, a netušil, že prožívá nejhezčí léta svého života. Hrají: Z. Svěrák, L. Šafránková, O. Vetchý, S. Zázvorková, L. Smoljak, S. Budínová, N. Boudová, J. Sovák, K. Heřmánek a A. Chalimon jako Kolja. Režie: J. Svěrák. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 29,- Kč. Předprodej vstupenek již od 28.6. v pokladně Kina 70.

9. úterý jen ve 20 h., 10. středa jen ve 20 h.

MĚLKÝ HROB

Premiéra anglického širokoúhlého thrilleru. To největší zlo se skrývá ve vás samotných... Film, který se mezi mladými Angličany stal záhy filmem kultovním se dostává i do našich kin. V hl. roli: K. Foxová, Ch. Eccleston a další. Režie: D. Boyle. Ml. nepřístupný. Vstupné jedn. 26,- Kč.

11. čtvrtek jen ve 20 h.

PODZEMÍ

Premiéra amerického širokoúhlého filmu. Skvělé podobenství o životě, víře a nenávisti - černá komedie o Jugoslávii 1941 - 1992. Režie: E. Kusurica. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 25,- Kč.

12. pátek jen ve 20 h., 13. sobota v 17 a ve 20 h.

DRÁKULOVINY

Premiéra amerického širokoúhlého filmu. Další dílo velmistra parodie Mela Brookse - tentokrát na upířské téma. V hl. rolích: L. Nielsen, P. MacNicol, L. Anthony a jiní. Ml. přístupný. Vstupné jednotné 28,- Kč.

14. neděle v 17 a ve 20 h.

DÍTĚ Z MACONU

Premiéra historického dramatického filmu Velké Británie, Nizozemí, Francie a Německa. V roce 1650, v zemi spravované prostomyslným a sadistickým vladařem, se odehrává příběh zázračného dítěte, které je zcela ovládáno svou sestrou a mocnou církví. V hl. rolích: J. Ormond, R. Fiennes, C. Gregory a další. Režie: P. Greenaway. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 24,- Kč.

15.7 - 28.7. 1996 DOVOLENÁ KINO 70 DOBRUŠKA NEHRAJE !!

30. úterý jen ve 20 h.

APOKALYPSA

Repríza úžasného amerického širokoúhlého válečného filmu. Kultovní drama Francise Forda Coppoly o vietnamském pekle. V hl. rolích: M. Brando, R. Duwall, M. Sheen, H. Ford, D. Hopper a další. Režie: F. Ford Coppola. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 27,- Kč.

31. středa jen ve 20 h.

SÍLA LÁSKY

Repríza úspěšné amer. love story. Příběh ztráty a znovuobjevování vášnivých emocí a krás opravdové lásky. V hl. rolích: J. Robertsová, D. Quaid, R. Duwall aj. Režie: L. Hallstrom. Ml. přístupný. Vstupné 26, 28 Kč.

1. srpna čtvrtek jen ve 20 h., 2. srpna pátek jen ve 20 h.

SHOW GIRLS

Premiéra amerického širokoúhlého filmu. Erotický muzikál, který vás zavede na vzrušující vystoupení na pódiih nočních klubů Las Vegas i do jejich tajemného zákulisí. V hl. roli: E. Berkley. Režie: P. Verhoven. Ml. nepřístupný. Vstupné jednotné 30,- Kč.

V srpnu 1996 uvádíme: * Madisonské mosty * Upír z Brooklynu *

*** Kráva * 12 opic * Kasino * Klec na blázny * Intimní detaily ***

*** Postel plná růží * Mrtvý muž přichází * Babe ***

Změna programu vyhrazena. Písemné a telefonické objednávky vyřizuje Kino 70 Dobruška tel. č. 0443/210 02, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Pozor - pokladna kina otevřena dvě hodiny před začátkem představení.

Upozornění pro návštěvníky kina!

Podle Zák. ČNR č. 241 ze dne 14.4.1992 náleží ke vstupnému příplatek 1,- Kč, který není v uvedeném vstupném započítán!!

Klub českých turistů informuje

Na období prázdnin jsou pro Vás připraveny tyto akce:

- 6.7.** V. Svatoňovice, Cízkovy kameny, Starý Rokytník, Trutnov - vlakem
- 20.7.** Kuks, Velichovky, Rýchmburk, Smiřice - autobus, vlak
- 24.8. - 30.8.** týdenní pobyt ve Valašské Bystřici (zájemci se mohou hlásit u pí L. Borovské)
- 31.8.** Mlázovický a Hořícký chlum - vlakem

Bližší informace budou průběžně zveřejňovány ve vývěskách.

Na vaši účast se těší KČT Dobruška

DRUŽSTEVNÍ POJIŠŤOVNA A. S.

agentura Pardubice

**pro Vás, vážení klienti, otevřela novou kancelář
v Dobrušce**

**Podrobné informace o všech typech
námi nabízeného moderního pojištění pro podnikatele,
podniky i občany Vám ochotně sdělí naši pracovníci
na adrese:**

Dobruška, Domašínská ulice 325, tel. č. 0443 / 22 803.

Rádio METUJE 92,8 FM

*nám. T.G.M. 1294, 547 01 Náchod
tel. 0441/421521
fax: 0441/421621*

Rádio METUJE 92,8 FM zajišťuje

*Reklamní a propagační službu,
aktuální oznamy v kulturním servisu,
v pořadu s názvem "Paleta kultury" je
vymezen prostor pro všeobecný kulturní
rozhled posluchačů z dobrušského regionu.*

Odběratel:

Městský úřad
Dobruška

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Výplatné v hotovosti

Podávání novinových zásilek povoleno
Oblastní správou pošt Pardubice,
č.j.: PP/1-3875/93 ze dne 10.11.1993

Vydává MÚ Dobruška
Tisk: M. Týfa Dobruška
Cena 4,- Kč

Městský zpravodaj Dobruška 1996